

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Дружківський житлово-комунальний фаховий коледж
Донбаської національної академії будівництва і архітектури»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ВСП «ДЖКФК ДонНАБА»

Ірина ТОЧОНОВА-МАНДРИКОВА

«15» / 03 2025 рік

УКРАЇНСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

вступної співбесіди

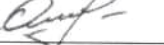
**для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої
освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра
спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Відокремлений структурний підрозділ
«Дружківський житлово-комунальний фаховий коледж Донбаської
національної академії будівництва і архітектури»

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Савченко О.М., викладач Відокремленого
структурного підрозділу «Дружківський житлово-комунальний фаховий
коледж Донбаської національної академії будівництва і архітектури», спеціаліст
вищої категорії, викладач-методист

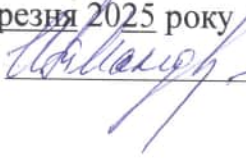
Обговорено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх та соціально-
гуманітарних дисциплін

Протокол №9 від «24» березня 2025 року

Голова циклової комісії Ольга ІСАЄВА

Схвалено педагогічною радою Відокремленого структурного підрозділу
«Дружківський житлово-комунальний фаховий коледж Донбаської
національної академії будівництва і архітектури»

Протокол №6 від «25» березня 2025 року

Голова педагогічної ради Ірина ТОЧОНОВА-МАНДРИКОВА

ВСТУП

Програма вступної співбесіди з української мови для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр на основі повної загальної середньої освіти.

Організація та проведення співбесіди відбувається у порядку, визначеному в Положенні про приймальну комісію Відокремленого структурного підрозділу «Дружківський житлово-комунальний фаховий коледж Донбаської національної академії будівництва і архітектури».

Мета вступної співбесіди з української мови – виявлення у вступників загальних знань з української мови, перевірка рівня мовленнєвих умінь і навичок.

Програма співбесіди відповідає чинній Програмі для загальноосвітніх навчальних закладів з української мови (10-11 класи) і складається із вступу, переліку розділів української мови, переліку питань для співбесіди, критеріїв оцінювання, рекомендованих джерел для підготовки.

Абітурієнти повинні знати:

- основні орфоепічні, лексичні, орфографічні, пунктуаційні правила;
- морфологічні ознаки та синтаксичну роль частин мови;
- загальні відомості про просте і складне речення, однорідні члени речення, речення із вставними словами, відомості про відокремлені та уточнюючі члени речення, пряму мову.

Абітурієнти повинні вміти:

- дотримуватися норм української орфоепії;
- знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх;
- правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- знаходити і виправляти орфографічні помилки;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою вивчених правил.

РОЗДІЛИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА КОРОТКИЙ ЗМІСТ

№	ТЕМА	ДЕРЖАВНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ АБІТУРІЄНТІВ
І. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія		
1	Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки. Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дзь, дж . Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова та позначення на письмі.	Абітурієнт: – визначає, що вивчає фонетика, графіка, орфоепія; – розрізняє в словах тверді і м'які, дзвінки і глухі, шиплячі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; – визначає основні випадки чергування голосних і приголосних звуків; вимовляє звуки в словах відповідно до орфоепічних норм; – правильно пише й обґрунтовує слова з вивченими орфограмами; – знаходить і виправляє орфоепічні та орфографічні помилки на вивчені правила; – розпізнає у словах і словосполученнях явища уподібнення, спрощення, чергування; – вимовляє приголосні звуки відповідно до орфоепічних норм; – правильно пише слова з вивченими орфограмами й обґрунтовує їх; – користується словником іншомовних слів; – знаходить і виправляє орфографічні помилки на вивчені правила
2	Вимова приголосних звуків та їх позначення на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування у-в, і-й . Орфограма. Орфографічна помилка.	
3	Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.	
4	Написання слів іншомовного походження.	
ІІ. Будова слова, словотвір і орфографія		
5	Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків.	Абітурієнт: – виділяє у слові закінчення, корінь, префікс, суфікс та основу; – розрізняє форми слова і спільнокореневі слова; – знає основні способи словотвору; визначає способи творення слів; – уміє самостійно утворювати нові слова вивченими способами – засвоює правила використання м'якого знака та вживання апострофа; – розрізняє подвоєння та подовження приголосних; – знати випадки правопису складних і
6	Вимова і написання префіксів з- (зі-), с-, роз-, без-, пре-, при-, прі- . Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.	

7	Правопис складних і складноскорочених слів.	складноскорочених слів.
III. Лексикологія і фразеологія.		
8	Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми. Загальновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми. Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.	Абітурієнт: – знає, що вивчає лексикологія і фразеологія; – визначає належність слів до певної лексичної категорії: - однозначні й багатозначні, загальновживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова, групи слів за значенням, фразеологізми, а також їхню роль у тексті; – пояснює значення відомих слів, їхнє походження, значення фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів; – добирає з-поміж синонімів, антонімів, фразеологізмів найбільш відповідні контексту; – редагує тексти з лексичними помилками
IV. Морфологія і орфографія		
9	Поняття про самостійні та службові частини мови. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви. Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.	Абітурієнт: – розрізняє службові і самостійні частини мови; – морфологічні ознаки іменника, його синтаксичну роль; – особливості відмінювання іменників; визначає рід, число, відмінки іменників, відміни та групи (тверду, м'яку, мішану), а також іменники поза відмінами; – використовує відмінкові закінчення іменників чоловічого роду другої відміни на -а (-я), -у (-ю); – утворює відмінкові форми іменників кличного відмінка у звертанні; – називного множини, орудного однини, родового множини; – уміє відрізнати правильні форми від помилкових. – вивчає основні правила правопису складних іменників; виконує словникові та тестові завдання.
10	Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.	Абітурієнт: – визначає морфологічні ознаки прикметника, його синтаксичну роль; – знаходить прикметники в реченні; морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; розпізнає розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні), відмінює прикметники твердої і м'якої груп; – утворює правильно форми вищого і

	Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.	найвищого ступенів порівняння якісних прикметників; – відрізняє правильні форми від помилкових. – знає основні правила правопису складних прикметників;
11	Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Правопис числівників.	Абітурієнт: – знає загальне значення числівника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; – знаходить числівники в тексті; визначає їх граматичні ознаки; – утворює і вживає правильно відмінникові форми числівників; – поєднує правильно числівники з іменниками, застосовує.
12	Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників. Правопис займенників.	Абітурієнт: – знає значення, морфологічні ознаки і синтаксичну роль займенника; – знаходить займенники в тексті, правильно пише складні слова; – відмінює всі розряди займенників; відрізняє правильні форми займенників від помилкових
13	Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (доконаний, недоконаний). Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I та II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи утворення дієслів. Правопис дієслів.	Абітурієнт: – знає загальне значення дієслова, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; – знаходить дієслово в реченні; – визначає його форми, граматичні ознаки, належність дієслова до певної дієвідміни, види, часи та способи дієслів.
14	Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на —но, —то. Правопис дієприкметників. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення,	Абітурієнт: – знає значення дієприкметника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль. – уміє утворювати активні та пасивні дієприкметники – знає загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль дієприслівника, – уміє утворювати дієприслівники доконаного й недоконаного видів

	морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.	
15	Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників.	Абітурієнт: – знає загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль прислівника; – визначає його граматичні ознаки; – уміє утворювати ступені порівняння. – використовує на практиці правила правопису складних прислівників разом, окремо, через дефіс.
16	Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс. Сполучники як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Правопис сполучників разом і окремо. Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки. Написання часток бо, но, то, от, так . Не з різними частинами мови. Вигук як частина мови. Правопис вигуків. Диктант.	Абітурієнт: – відрізняє службові частини мови: прийменники, сполучники, частки; – знаходить вигуки в реченні, відрізняє їх від службових частин мови; – використовує правила правопису під час виконання словникових та тестових завдань

V. Синтаксис і пунктуація

17	Словосполучення. Будова і типи словосполучення за способом вираження головного слова.	Абітурієнт: – розрізняє головне і залежне слово у словосполученні; – визначає типи словосполучень за належністю головного слова до певної частини мови, способи зв'язку слів (узгодження, керування, прилягання), речення різних видів, правильно ставить розділові знаки.
18	Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставина) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові	Розрізняє речення різних видів: – за метою висловлення, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою; – правильно ставить розділові знаки при однорідних членах речення та обґрунтовує їх;

	знаки при прикладках і порівняльних зворотах.	– знаходить і виправляє помилки на вивчені правила; правильно інтонує речення з однорідними членами.
19	Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях.	
20	Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах реченнях. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах реченнях.	
21	Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки про них.	Абітурієнт: – знаходить звертання, вставні слова (словосполучення, речення) у реченні; – аналізує й оцінює виражальні можливості речень із звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями)
22	Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах речення.	Абітурієнт: – знаходить відокремлені та невідокремлені, уточнювальні члени речення; – правильно розставляє розділові знаки у вживанні відокремлених означень, прикладок, додатків, обставин та уточнювальних членів речення та обґрунтовує їх.
23	Складне речення , його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.	Абітурієнт: – розрізняє структурні відмінності простих і складних речень, складних речень із сурядним і підрядним зв'язком; – знаходить у тексті складносурядні речення; визначає види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами речення у складному, межі частин у складному реченні, кількість граматичних основ у ньому; – правильно ставить розділові знаки між частинами складносурядного речення й обґрунтовує їх; – знаходить і виправляє пунктуаційні помилки на вивчені правила
24	Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.	Абітурієнт: – знаходить безсполучникові складні речення; визначає його основні ознаки, смислові відношення між частинами безсполучникових складних речень;

	Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.	– правильно ставить розділові знаки (кому, двокрапку, крапку з комою, тире) між частинами безсполучникового складного речення й обґрунтовує їх.
25	Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.	Абітурієнт: – знаходить речення з прямою і непрямою мовою, з цитатами, репліками діалогу; – визначає їхні особливості, виражальні можливості; – правильно ставить розділові знаки у прямій мові, цитаті, діалозі й обґрунтовує їх; – замінює пряму мову непрямою

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Прочитайте речення:

Історична галузь, що досліджує світогляд і діяльність українського козацтва, традиції **Запорозької Січі**, її контакти і зв'язки із західноєвропейським світом, називається козакознавством .

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів.
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

2. Прочитайте речення

Мандруючи містечками й селами **Полтавщини**, молодий художник Тарас Шевченко змальовував історичні будівлі й пам'ятні місця.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Визначте спосіб утворення виділеного слова
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

3. Прочитайте речення

Готуючись до уроків, кожен школяр, крім підручників, використовує довідники, словники, навчально-інформаційні вебсайти тощо.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділеного слова
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

4. Прочитайте речення

Переступивши поріг **Софійського собору**, ви підпадаєте під владу його грандіозності й пишності.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділеного словосполучення.
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

5. Прочитайте речення

Талант - це активність, енергія, розрахована на півтори сотні років, звідси й любов до світу та людей **бажання** все опоетизувати.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів.
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

6. Прочитайте речення

Європейські цінності - це свобода, відповідальність, самореалізація, толерантність, **взаємодопомога**.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів.
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

7. Прочитайте речення

Упродовж усього життя люди спостерігають світ, аналізують **життя**, навчаються самі, навчають одне одного

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів.
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

8. Прочитайте речення

Пізнаючи свій внутрішній світ, ми свідомо чи **підсвідомо** порівнюємо його з рисами вдачі і знайомих нам людей, і літературних персонажів.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів.
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

9. Прочитайте речення

Благословенна будь, Десно! **Згадуючи** тебе, я завжди добрішав, почував себе багатим і щедрим.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

10. Прочитайте речення

Українська **Вікіпедія** представляє українську культуру, історію, науку, промисловість, бізнес та інші сфери життя українців, а також подає для **українськомовного** користувача багатогранну інформацію про світ.

1. Поясніть розділові знаки у реченні.
2. Визначте вид речення, вкажіть граматичні основи.
3. Поясніть правопис виділених слів
4. Вкажіть, якою частиною мови є підкреслені слова.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні відповіді основна увага приділяється таким критеріям:

- 1) повнота і правильність відповіді;
- 2) ступінь усвідомленості, розуміння вивченого.

Відповідь вступника має бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему та виявляти його вміння застосовувати визначення, правила до конкретних випадків.

Відповідь вступника оцінюється за рівнями: «високий», «достатній», «недостатній» за 12-бальною шкалою та переводиться у шкалу оцінювання 200 балів.

«Високий» рівень (10-12 балів).

Вступник:

- ґрунтовно і повно викладає вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці.
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.

«Достатній» рівень (4-9 балів).

Вступник:

- дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й при оцінюванні «високого» рівня, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, наявні поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні;
- виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але: викладає матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил.

«Недостатній» рівень (1-3 бали).

Вступник:

- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час відповіді;
- викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні;
- виявляє повне незнання чи нерозуміння матеріалу

Оцінювання навчальних досягнень вступників за 12 бальною шкалою	Оцінювання навчальних досягнень вступників за 200
1	0
2	0
3	0
4	100
5	112

6	125
7	138
8	150
9	162
10	175
11	188
12	200

Переведення балів співбесіди з 12-бальної шкали у 200-бальну шкалу

Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється за 200-бальною системою оцінювання – за рівнями:

«високий» рівень (200 – 175 балів) ставиться, якщо абітурієнт ґрунтовно й повно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок.

«достатній» рівень (174 – 100 балів) отримує абітурієнт, який виявляє знання й розуміння основних положень даної теми, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил; не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно й допускає мовленнєві помилки.

«недостатній» рівень (99 – 0 балів) – абітурієнт демонструє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідного розділу, допускає у формулюванні визначень і правил помилки, що спотворюють їх зміст.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДЖЕРЕЛ

1. Ганич Д.І. Російсько-український і українсько-російський словник / Д.І. Ганич, І.С. Олійник. - 6-е вид. стер. - К. : Фенікс, 1994. - 560 с.
2. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. – Харків: Видавничий дім “Школа”, 2009. – 496 с.
3. [Український правопис](#)